

รายงานสรุปผลการดำเนินงานการจัดการความรู้

กลุ่มความรู้

GRAD PUBLIC KM

องค์ความรู้เรื่อง

การพัฒนาผลงานวิจัยหรืองานสร้างสรรค์สู่การจดสิทธิบัตร

ประจำปีงบประมาณ 2563

คำนำ

การแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและการระดมความคิด ถือเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการจัดการความรู้ที่ช่วยในการรวบรวมและจัดระเบียบองค์ความรู้ จากการแลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์การสร้างองค์ความรู้ใหม่นั้นได้ก่อให้เกิดประโยชน์ขึ้นภายในองค์กร โดยสามารถนำความรู้ที่ได้ไปเผยแพร่และประยุกต์ใช้ในการพัฒนาองค์กรอย่างต่อเนื่อง ทำให้เกิดการจัดการระบบสารสนเทศภายในหน่วยงาน ดังนั้น การระดมความคิดและการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นของบุคลากรในองค์กรจึงมีความสำคัญอย่างยิ่ง

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา ได้ตระหนักถึงความจำเป็นของการจัดการความรู้ที่ได้จัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อค้นหาแนวปฏิบัติในการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนกลุ่มนี้ขึ้น โดยคาดหวังว่าการจัดกิจกรรมดังกล่าวจะส่งเสริมให้คณาจารย์และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องสามารถนำองค์ความรู้ที่ได้จากการจัดกิจกรรมไปปรับใช้ในการปฏิบัติงานจริงได้อย่างมีประสิทธิภาพในการนี้ คณะกรรมการดำเนินงานกิจกรรมการจัดการความรู้ จึงได้ถอดบทเรียนจากผู้ทรงคุณวุฒิและประสบการณ์การนำไปปฏิบัติจริงจากกระบวนการดังกล่าว โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อใช้เป็นแนวปฏิบัติในการจัดการเรียนการสอนของคณาจารย์และบุคลากรที่มีส่วนเกี่ยวข้อง เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานของบุคลากรในหน่วยงาน

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
ส่วนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของกลุ่มความรู้	3
ความเป็นมาของกลุ่มความรู้.....	3
สมาชิกชุมชนนักปฏิบัติและบทบาทหน้าที่ของสมาชิก.....	3
ส่วนที่ 2 การดำเนินงานจัดการความรู้	4
การกำหนดองค์ความรู้หลักที่จำเป็นหรือสำคัญต่องานหรือกิจกรรมของหน่วยงาน และกำหนดเป้าหมายของการจัดการความรู้.....	4
การเสาะแสวงหาความรู้ที่ต้องการ.....	7
การปรับปรุง ดัดแปลง ความรู้บางส่วนให้เหมาะสมต่อการดำเนินงานของหน่วยงาน.....	7
การนำความรู้ที่ได้จากการจัดการความรู้มาปรับใช้ในการปฏิบัติงานจริง.....	8
การนำประสบการณ์จากการทำงาน และการประยุกต์ใช้ความรู้มาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และสกัดออกมาเป็นขุมความรู้.....	11
การรวบรวมความรู้และจัดเก็บอย่างเป็นระบบโดยเผยแพร่ออกมาเป็นลายลักษณ์อักษร.....	11
ส่วนที่ 3 ผลผลิตและผลลัพธ์	12
ความรู้ที่ได้และการกลั่นกรองความรู้.....	12
การนำความรู้ไปใช้ประโยชน์	12
สรุปผลการดำเนินการจัดการความรู้.....	13
การต่อยอดองค์ความรู้หรือนวัตกรรมที่เกิดขึ้น.....	14
ภาคผนวก	15
เอกสารที่เกี่ยวข้อง	16

ส่วนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของกลุ่มความรู้

1. ความเป็นมาของชุมชนนักปฏิบัติ (กลุ่มความรู้) ดังนี้

ตามที่บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา ได้แต่งตั้งและมอบหมายให้คณะกรรมการจัดการความรู้ (แผนที่ 2) รับผิดชอบเรื่องการจัดการความรู้ของบัณฑิตวิทยาลัยในแผนที่ 2 วิจัยและสร้างองค์ความรู้ และได้กำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบของคณะกรรมการจัดการความรู้โดยเน้นให้ทบทวนหรือจัดทำแผนการจัดการความรู้ แผนที่ 2 และดำเนินการจัดกิจกรรม ติดตามผลการดำเนินงานตามแผนการจัดการความรู้ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายตามที่ทางบัณฑิตวิทยาลัยกำหนดไว้ นั่น คณะกรรมการจัดการความรู้ แผนที่ 2 ด้านวิจัยและสร้างองค์ความรู้ จึงดำเนินการโดยจัดทำโครงการประชุมการจัดการความรู้ในกลุ่มงานวิจัยและสร้างองค์ความรู้ ซึ่งโครงการนี้มุ่งเน้นให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ถ่ายทอดความรู้และทักษะที่ได้สั่งสมมาจากการปฏิบัติงานตามภารกิจของบัณฑิตวิทยาลัย ซึ่งจะได้ร่วมกันสร้างองค์ความรู้ใหม่ในการทำงาน และร่วมสร้างบัณฑิตวิทยาลัยให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ตามแผนที่ 2 ด้านวิจัยและสร้างองค์ความรู้ต่อไป

ในการดำเนินงานภายใต้โครงการจัดการความรู้ (แผนที่ 2) ด้านวิจัยและสร้างองค์ความรู้ของบัณฑิตวิทยาลัย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 นี้ เนื่องด้วยมีอาจารย์ประจำบัณฑิตวิทยาลัยเข้ามาใหม่หลายอัตรา และยังมีประสบการณ์การทำงานวิจัยค่อนข้างน้อย ทางคณะกรรมการอำนวยการจัดการความรู้หรือผู้บริหารบัณฑิตวิทยาลัยเล็งเห็นว่าควรมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างอาจารย์ประจำที่มีประสบการณ์และเชี่ยวชาญการทำงานวิจัยเพื่อให้เกิดการพัฒนาวิทยากรรุ่นใหม่ขึ้นมา จึงได้จัดตั้งกลุ่มการจัดการความรู้ขึ้น โดยมีวัตถุประสงค์หลักเพื่อให้เกิดเทคนิคการพัฒนาสมรรถนะของอาจารย์ในการทำงานวิจัย โดยนำกระบวนการที่สร้างขึ้นไปดำเนินการให้เกิดผลที่เป็นรูปธรรมในทางปฏิบัติ ซึ่งในปี 2563 นี้ได้ใช้ชื่อกลุ่มการจัดการความรู้ว่า “Grad Public KM” โดยมีแนวทางเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในองค์ความรู้เรื่อง “การพัฒนาผลงานวิจัยหรืองานสร้างสรรค์สู่การจดสิทธิบัตร”

2. สมาชิกชุมชนนักปฏิบัติและบทบาทหน้าที่ของสมาชิก

ลำดับ	ชื่อ-นามสกุล	หน่วยงานที่สังกัด	บทบาทหน้าที่
1	ผศ.พล.ต.ท.ดร.ณรงค์ กุลนิเทศ	บัณฑิตวิทยาลัย	คุณอำนวย
2	ผศ.พิเศษ ดร.รัชฎา พองธนกิจ	บัณฑิตวิทยาลัย	คุณประสาน
3.	พ.ต.อ.ดร.นพดล บุรณันท์	บัณฑิตวิทยาลัย	คุณวิศาสตร์
4.	ผศ.ดร.ศรีปริญญา ฐูประจาง	บัณฑิตวิทยาลัย	คุณกิจ
5.	ดร.วิรัช ตาแก้ว	บัณฑิตวิทยาลัย	คุณกิจ
6.	ผศ.ดร.สุดาวรรณ สมใจ	บัณฑิตวิทยาลัย	คุณกิจ
7.	ดร.ณัฐชา ผาสุข	บัณฑิตวิทยาลัย	คุณกิจ
8.	ดร.ปรามศักดิ์ หวลประไพ	บัณฑิตวิทยาลัย	คุณลิขิต

ส่วนที่ 2 การดำเนินงานจัดการความรู้

1. การกำหนดองค์ความรู้หลักที่จำเป็นหรือสำคัญต่องานหรือกิจกรรมของหน่วยงาน และกำหนดเป้าหมายของการจัดการความรู้

1.1 รายละเอียดผลการดำเนินงาน :

1.1.1 กำหนดกลุ่มเป้าหมายในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ คือ อาจารย์ประจำหลักสูตรที่มีประสบการณ์ด้านการทำวิจัย และบุคคลที่สนใจ โดยการนำวาระเข้าที่ประชุมอาจารย์ประจำบัณฑิตวิทยาลัย เพื่อให้อาจารย์ที่สนใจสมัครเข้าร่วมกลุ่มสมาชิกการจัดการความรู้

1.1.2 จัดตั้งกลุ่มแลกเปลี่ยนเรียนรู้ (KM) และกำหนดคุณอำนวยการของกลุ่ม (ประธานกลุ่ม) โดยการจัดทำคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการการจัดการความรู้ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2563 ซึ่งมีอาจารย์สนใจเข้าร่วมกลุ่ม จำนวน 8 ท่าน และได้ทำการเลือกตั้งคุณอำนวยการของกลุ่ม ได้แก่ ผศ.พล.ต.ท.ดร.ณรงค์ กุลนิเทศ

1.1.3 กำหนดองค์ความรู้ที่จำเป็นในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ได้แก่ การพัฒนาผลงานวิจัยหรืองานสร้างสรรค์สู่การจดสิทธิบัตร และได้จัดทำแผนการจัดการความรู้ของกลุ่ม ดังนี้

ลำดับ	กิจกรรม	วิธีการสู่ความสำเร็จ	ระยะเวลา	ผลลัพธ์ที่ได้
1	การกำหนดองค์ความรู้หลักที่จำเป็นหรือสำคัญต่องานหรือกิจกรรมของหน่วยงาน และกำหนดเป้าหมายของการจัดการความรู้	1.1 กำหนดกลุ่มเป้าหมายในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ คือ อาจารย์ประจำหลักสูตรที่มีประสบการณ์ด้านการวิจัย และมีความประสงค์จะนำผลงานไปจดสิทธิบัตร/อนุสิทธิบัตร และบุคคลที่สนใจ	ต.ค.62	1. กลุ่มเป้าหมายที่ต้องการแลกเปลี่ยนเรียนรู้
		1.2 จัดตั้งกลุ่มแลกเปลี่ยนเรียนรู้ (KM) และกำหนดคุณอำนวยการของกลุ่ม (ประธานกลุ่ม)	ต.ค.62	1. ชื่อกลุ่มความรู้และรายชื่อสมาชิกกลุ่ม KM
		1.3 กำหนดองค์ความรู้ที่จำเป็นในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้	ต.ค.62	1. องค์ความรู้ที่จำเป็นในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้
2	การเสาะแสวงหาความรู้ที่ต้องการ	2.1 ถอดบทเรียนจากอาจารย์ที่มีความเชี่ยวชาญด้านจดสิทธิบัตร/อนุสิทธิบัตร โดยประชุมกลุ่มย่อยและถอดบทเรียนวิธีปฏิบัติ รายบุคคลจากสมาชิกภายในกลุ่ม	พ.ย.- ธ.ค.62	1. วิธีปฏิบัติเรื่อง การพัฒนาผลงานวิจัยหรืองานสร้างสรรค์สู่การจดสิทธิบัตร ของสมาชิกกลุ่มความรู้

ลำดับ	กิจกรรม	วิธีการสู่ความสำเร็จ	ระยะเวลา	ผลลัพธ์ที่ได้
3	การปรับปรุง ดัดแปลง ความรู้บางส่วนให้ เหมาะสมต่อการ ดำเนินงานของ หน่วยงาน	3.1 สกัดความรู้ที่ได้จากการถอด บทเรียนวิธีปฏิบัติรายบุคคล โดย ประชุมกลุ่มย่อยเพื่อสกัดองค์ ความรู้จากการถอดบทเรียนวิธี ปฏิบัติรายบุคคล	ม.ค.63	1. องค์ความรู้เรื่อง การพัฒนา ผลงานวิจัยหรืองานสร้างสรรค์ สู่การจดสิทธิบัตร ที่ผ่านการ สกัดความรู้จากกลุ่มความรู้
		3.2 การปรับปรุง ดัดแปลง ความรู้ บางส่วนให้เหมาะสมต่อการ ดำเนินงานของหน่วยงาน โดยนำ องค์ความรู้จากข้อ 3.1 มาปรับปรุง ดัดแปลง ให้เหมาะสมต่อการนำไป ปฏิบัติ	ก.พ. 63	1. องค์ความรู้เรื่อง การพัฒนา ผลงานวิจัยหรืองานสร้างสรรค์ สู่การจดสิทธิบัตร ที่สามารถ นำไปปฏิบัติได้
4	การนำความรู้ที่ได้จาก การจัดการความรู้มา ปรับใช้ในการ ปฏิบัติงานจริง	4.1 สมาชิกกลุ่มนำองค์ความรู้เรื่อง การพัฒนาผลงานวิจัยหรืองาน สร้างสรรค์สู่การจดสิทธิบัตร ไปใช้ ในการเขียนบทความวิจัย เพื่อ เตรียมส่งผลงานไปตีพิมพ์เผยแพร่	มี.ค.- เม.ย. 63	1. อาจารย์มีผลงานเพื่อเตรียม ยื่นขอจดสิทธิบัตร/อนุสิทธิบัตร
		4.2 รวบรวมและผลงานที่ได้จาก การนำองค์ความรู้ไปปฏิบัติให้กับ กองนโยบายและแผน	มี.ค.- เม.ย. 63	
5	การนำประสบการณ์ จากการทำงาน และ การประยุกต์ใช้ความรู้ มาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และสกัดออกมาเป็น ชุมความรู้	5.1 ประชุมกลุ่มย่อยแลกเปลี่ยน ความรู้หลังจากที่นำองค์ความรู้ เรื่อง การพัฒนาผลงานวิจัยหรือ งานสร้างสรรค์สู่การจดสิทธิบัตร ไปปฏิบัติ โดยสรุปสิ่งที่ได้เรียนรู้ หลังจากให้นำองค์ความรู้ไปปฏิบัติ และสกัดเป็นองค์ความรู้ เรื่อง แนว ทิศทางการพัฒนาผลงานวิจัยหรืองาน สร้างสรรค์สู่การจดสิทธิบัตร	พ.ค.- มิ.ย.63	1. องค์ความรู้เรื่อง แนว ทิศทางการพัฒนาผลงานวิจัยหรือ งานสร้างสรรค์สู่การจด สิทธิบัตร ที่ปรับปรุงหลังจากที่ นำไปปฏิบัติ
		5.2 ประชุมกลุ่มย่อยแลกเปลี่ยน เรียนรู้กับผู้ทรงคุณวุฒิ	พ.ค.- มิ.ย.63	1. รายงานผลการแลกเปลี่ยน เรียนรู้กับผู้ทรงคุณวุฒิ
		5.3 นำข้อเสนอแนะจาก ผู้ทรงคุณวุฒิมาปรับปรุงองค์	ก.ค.63	1. องค์ความรู้เรื่อง แนว ทิศทางการพัฒนาผลงานวิจัยหรือ

ลำดับ	กิจกรรม	วิธีการสู่ความสำเร็จ	ระยะเวลา	ผลลัพธ์ที่ได้
		ความรู้เรื่อง แนวทางการพัฒนาผลงานวิจัยหรืองานสร้างสรรค์สู่การจดสิทธิบัตร เพื่อเผยแพร่สู่การปฏิบัติต่อไป		งานสร้างสรรค์สู่การจดสิทธิบัตร ที่ปรับปรุงหลังจากที่พบผู้ทรงคุณวุฒิ
6	การรวบรวมความรู้และจัดเก็บอย่างเป็นระบบโดยเผยแพร่ออกมาเป็นลายลักษณ์อักษร	6.1 จัดทำรายงานสรุปผลการดำเนินงานของกลุ่มการจัดการความรู้ 6.2 จัดทำรายงานสรุปองค์ความรู้เรื่อง แนวทางการพัฒนาผลงานวิจัยหรืองานสร้างสรรค์สู่การจดสิทธิบัตร 6.3 ส่งผลงานเข้าร่วมกิจกรรมสรรหาแนวปฏิบัติที่ดี 6.4 เข้าร่วมกิจกรรม SHARE & LEARN แลกเปลี่ยนเรียนรู้ 6.5 เผยแพร่องค์ความรู้เรื่อง แนวทางการพัฒนาผลงานวิจัยหรืองานสร้างสรรค์สู่การจดสิทธิบัตร ให้บุคลากรที่เกี่ยวข้องและที่สนใจทั้งในหน่วยงานและนอกหน่วยงานนำไปปฏิบัติ	ส.ค.63	1. เล่มสรุปผลการดำเนินงานกลุ่มการจัดการความรู้ 2. เล่มสรุปองค์ความรู้เรื่องแนวทางการพัฒนาผลงานวิจัยหรืองานสร้างสรรค์สู่การจดสิทธิบัตร

1.2 เอกสารหลักฐานอ้างอิง :

- 1) ใบสมัครกลุ่มสมาชิกการจัดการความรู้ (KM)
- 2) ชื่อกลุ่มความรู้และรายชื่อสมาชิกกลุ่ม KM
- 3) แผนการจัดการความรู้ กลุ่มด้านการวิจัย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2563

2. การเสาะแสวงหาความรู้ที่ต้องการ

2.1 รายละเอียดผลการดำเนินงาน :

ในวันที่ 31 กรกฎาคม 2563 สมาชิกกลุ่มการจัดการความรู้เข้าร่วมโครงการพัฒนางานวิจัยสู่การจดสิทธิบัตรหรืออนุสิทธิบัตร โดยสถาบันวิจัยและพัฒนา และถอดบทเรียนจากวิทยากรที่มีความเชี่ยวชาญ

ในการจดสิทธิบัตร/อนุสิทธิบัตร ได้แก่ คุณจิราภรณ์ เหลืองไพรินทร์ ผู้อำนวยการศูนย์ทรัพย์สินทางปัญญา มหาวิทยาลัยขอนแก่น ณ ห้องประชุมสภามหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา อาคาร 31 ชั้น 5 หลังจากนั้นได้ประชุมกลุ่มย่อยและถอดบทเรียนวิธีปฏิบัติรายบุคคลจากสมาชิกภายในกลุ่ม จนได้ออกมาเป็นวิธีปฏิบัติเรื่องการเขียนบทความเพื่อการเผยแพร่ ของสมาชิกกลุ่มความรู้

2.2 เอกสารหลักฐานอ้างอิง :

- 1) วิธีปฏิบัติเรื่อง การพัฒนาผลงานวิจัยหรืองานสร้างสรรค์สู่การจดสิทธิบัตร

3. การปรับปรุง ดัดแปลง ความรู้บางส่วนให้เหมาะสมต่อการดำเนินงานของหน่วยงาน

3.1 รายละเอียดผลการดำเนินงาน :

3.1.1 ประชุมสมาชิกครั้งที่ 1/2563 เพื่อสกัดความรู้ที่ได้จากการถอดบทเรียนวิธีปฏิบัติรายบุคคลที่ได้ให้สมาชิกแต่ละคนไปเขียนมา โดยใช้วิธีประชุมกลุ่มย่อยเพื่อสกัดองค์ความรู้จากการถอดบทเรียนวิธีปฏิบัติรายบุคคล และได้มาเป็น องค์ความรู้เรื่อง การพัฒนาผลงานวิจัยหรืองานสร้างสรรค์สู่การจดสิทธิบัตร ที่ผ่านการสกัดความรู้จากกลุ่มความรู้ ซึ่งยังไม่ได้ถูกจัดกลุ่ม และดัดแปลง ซึ่งกระจัดกระจายและไม่สามารถจัดกลุ่มองค์ความรู้ได้

3.1.2 สมาชิกได้ประชุมเพื่อปรับปรุง ดัดแปลง องค์ความรู้ความรู้ให้เหมาะสมต่อการดำเนินงาน โดยนำองค์ความรู้จากข้อ 3.1.1 มาปรับปรุง ดัดแปลง ให้เหมาะสมต่อการนำไปปฏิบัติ ดังนี้

ความรู้ที่ได้จากการแสวงหาความรู้	ความรู้ที่ปรับปรุงให้เหมาะสมต่อการนำไปปฏิบัติ
1. การเขียนงานด้านการพัฒนาผลิตภัณฑ์ด้านอาหาร	ความเหมือนและความแตกต่างของสิทธิบัตรและอนุสิทธิบัตร
2. การเขียนงานด้านการพัฒนาผลิตภัณฑ์ด้านเวชสำอาง	ประเภทของคุ้มครองสิทธิบัตร/อนุสิทธิบัตร
	เงื่อนไขในการขอรับสิทธิบัตรการประดิษฐ์/อนุสิทธิบัตร
	การประดิษฐ์ไม่สามารถขอรับสิทธิบัตรได้
	ขั้นตอนการจดทะเบียนสิทธิบัตร/อนุสิทธิบัตร 1. การตัดสินใจเลือกรูปแบบการขอรับความคุ้มครอง 2. ขั้นตอนการจดทะเบียน 3. สถานที่และวิธีการยื่นขอจดทะเบียน
	FAQs คำถามที่พบบ่อย

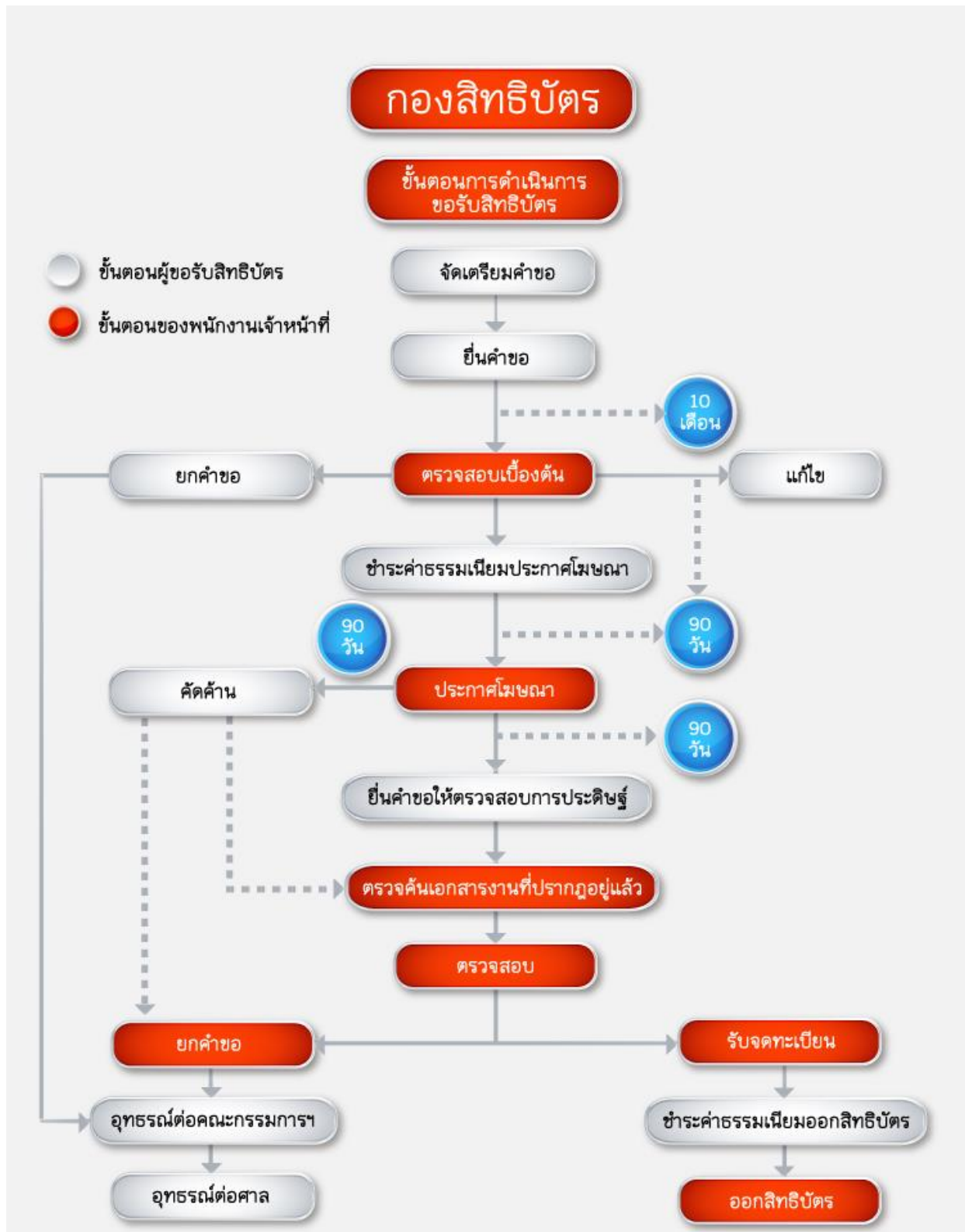
3.2 เอกสารหลักฐานอ้างอิง :

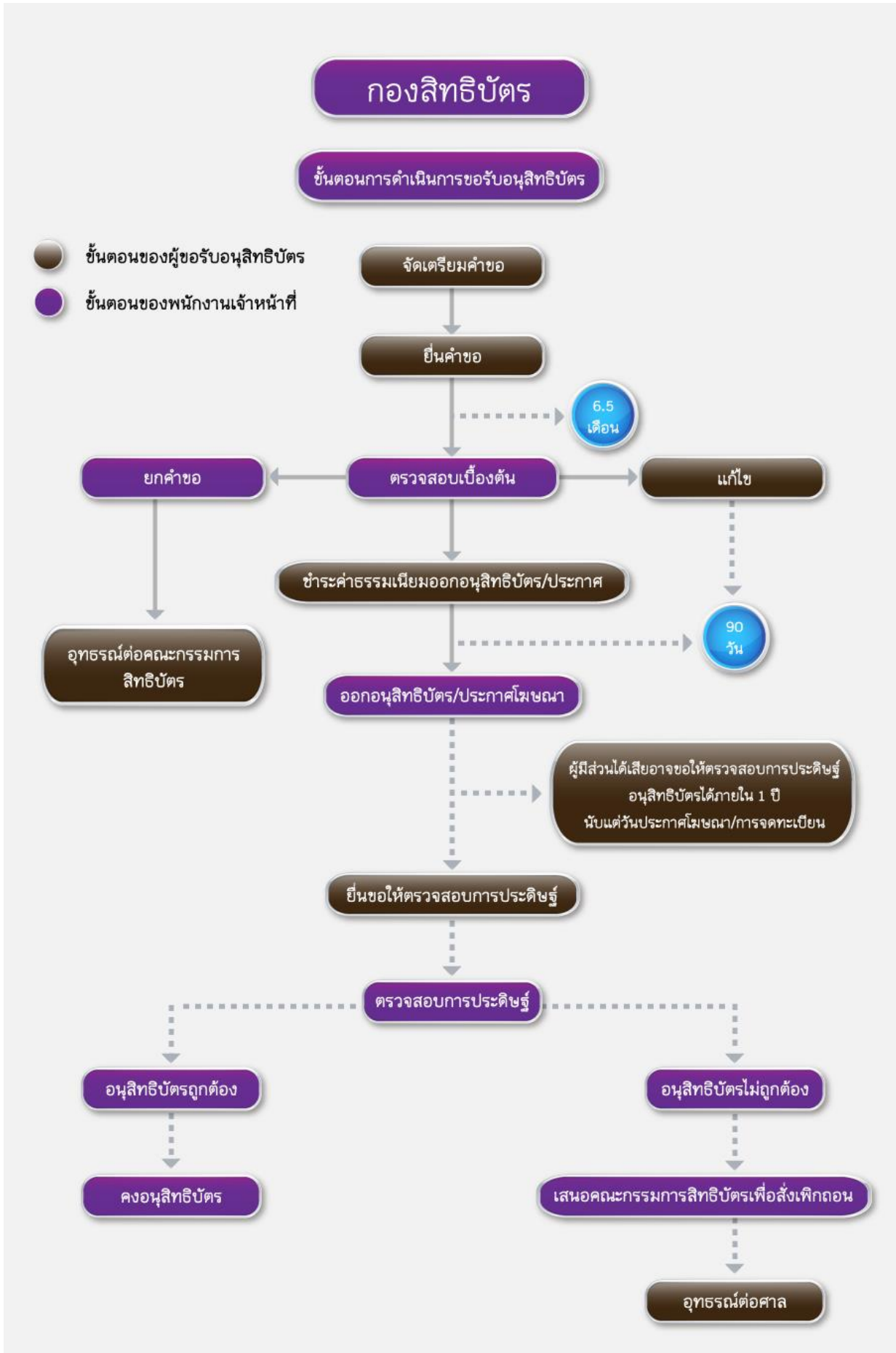
- 1) รายงานการประชุมสมาชิกกลุ่มความรู้ ครั้งที่ 1/2563
- 2) องค์ความรู้ เรื่อง แนวทางการพัฒนาผลงานวิจัยหรืองานสร้างสรรค์สู่การจดสิทธิบัตร

4. การนำความรู้ที่ได้จากการจัดการความรู้มาปรับใช้ในการปฏิบัติงานจริง

4.1 รายละเอียดผลการดำเนินงาน :

สมาชิกกลุ่มนำองค์ความรู้เรื่อง แนวทางการพัฒนาผลงานวิจัยหรืองานสร้างสรรค์สู่การจดสิทธิบัตร ไปเผยแพร่และแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างสมาชิกในกลุ่ม และอาจารย์ประจำบัณฑิตวิทยาลัยผ่านการเผยแพร่ทางเว็บไซต์ กลุ่มไลน์ และอีเมล ในช่วงเดือนกรกฎาคม 2563 ซึ่งมีกระบวนการในการดำเนินการขอรับสิทธิบัตร/อนุสิทธิบัตร ดังนี้

ผลที่เกิดจากการนำกระบวนการ/วิธีปฏิบัติงานที่ปรับปรุง ไปปฏิบัติพบว่า อาจารย์ที่ได้นำ แนวทางการพัฒนาผลงานวิจัยหรืองานสร้างสรรค์สู่การจดสิทธิบัตร ไปใช้ได้มีช่องทางในการจดสิทธิบัตรมากขึ้น แต่อาจารย์ประจำบัณฑิตวิทยาลัยส่วนใหญ่เป็นสายมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ จึงมีผลงานวิจัยที่จะพัฒนาไปสู่การจดสิทธิบัตรจำนวนน้อย แต่จากการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2563 มีอาจารย์ประจำบัณฑิตวิทยาลัยได้ยื่นจดสิทธิบัตรจำนวน 1 เรื่อง

4.2 เอกสารหลักฐานอ้างอิง :

- 1) อนุสิทธิบัตร เลขที่ 1803002137

5. การนำประสบการณ์จากการทำงาน และการประยุกต์ใช้ความรู้มาแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และสกัดออกมาเป็นขุมความรู้

5.1 รายละเอียดผลการดำเนินงาน :

5.1.1 ประชุมกลุ่มย่อยแลกเปลี่ยนความรู้หลังจากที่นำองค์ความรู้ เรื่อง แนวทางการพัฒนาผลงานวิจัยหรืองานสร้างสรรค์สู่การจดสิทธิบัตร ไปปฏิบัติ โดยสรุปสิ่งที่ได้เรียนรู้หลังจากที่นำองค์ความรู้ไปปฏิบัติ และสกัดเป็นองค์ความรู้ เรื่อง แนวทางการพัฒนาผลงานวิจัยหรืองานสร้างสรรค์สู่การจดสิทธิบัตร

5.2 ประชุมกลุ่มย่อยแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับผู้ทรงคุณวุฒิ

5.3 นำข้อเสนอแนะจากผู้ทรงคุณวุฒิมาปรับปรุงองค์ความรู้เรื่อง แนวทางการพัฒนาผลงานวิจัยหรืองานสร้างสรรค์สู่การจดสิทธิบัตร เพื่อเผยแพร่สู่การปฏิบัติต่อไป

6. การรวบรวมความรู้และจัดเก็บอย่างเป็นระบบโดยเผยแพร่ออกมาเป็นลายลักษณ์อักษร

6.1 รายละเอียดผลการดำเนินงาน :

6.1 จัดทำรายงานสรุปผลการดำเนินงานของกลุ่มการจัดการความรู้

6.2 จัดทำรายงานสรุปองค์ความรู้เรื่อง แนวทางการพัฒนาผลงานวิจัยหรืองานสร้างสรรค์สู่การจดสิทธิบัตร

6.3 เผยแพร่องค์ความรู้เรื่อง แนวทางการพัฒนาผลงานวิจัยหรืองานสร้างสรรค์สู่การจดสิทธิบัตร ให้บุคลากรที่เกี่ยวข้องและที่สนใจทั้งในหน่วยงานและนอกหน่วยงานนำไปปฏิบัติ

6.2 เอกสารหลักฐานอ้างอิง :

- 1) กระบวนการ/วิธีการปฏิบัติงาน เรื่อง แนวทางการพัฒนาผลงานวิจัยหรืองานสร้างสรรค์สู่การจดสิทธิบัตร

ส่วนที่ 3 ผลผลิตและผลลัพธ์

1. ความรู้ที่ได้และการกลั่นกรองความรู้

ความรู้ที่ได้ กระบวนการ/วิธีการปฏิบัติงาน เรื่อง เรื่อง แนวทางการพัฒนาผลงานวิจัยหรืองานสร้างสรรค์สู่การจดสิทธิบัตร ซึ่งมีขั้นตอน ดังนี้

1.1 กำหนดประเด็นในการจัดการความรู้ที่เกี่ยวข้องกับเรื่อง แนวทางการพัฒนาผลงานวิจัยหรืองานสร้างสรรค์สู่การจดสิทธิบัตร

1.2 กำหนดทีมงานกลุ่มเป้าหมายที่จะพัฒนาความรู้และทักษะในเรื่อง แนวทางการพัฒนาผลงานวิจัยหรืองานสร้างสรรค์สู่การจดสิทธิบัตร

1.3 ดำเนินการให้วิทยากรผู้เชี่ยวชาญที่มีความรู้ และประสบการณ์ด้านเรื่อง แนวทางการพัฒนาผลงานวิจัยหรืองานสร้างสรรค์สู่การจดสิทธิบัตรมาแบ่งปันและแลกเปลี่ยนวิธีการปฏิบัติที่ดี

1.4 รวบรวมความรู้และข้อคิดเห็นที่ได้จากการแลกเปลี่ยนเรียนรู้จากวิทยากรผู้เชี่ยวชาญที่มีความรู้ และประสบการณ์ด้านเรื่อง แนวทางการพัฒนาผลงานวิจัยหรืองานสร้างสรรค์สู่การจดสิทธิบัตร และอาจารย์ที่เป็นสมาชิกภายในกลุ่ม มาสกัดเป็นองค์ความรู้ เพื่อจัดทำคู่มือแนวทางการพัฒนาผลงานวิจัยหรืองานสร้างสรรค์สู่การจดสิทธิบัตรเพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติที่ดีต่อไป

1.5 เผยแพร่คู่มือแนวทางการพัฒนาผลงานวิจัยหรืองานสร้างสรรค์สู่การจดสิทธิบัตร

ผ่านการกลั่นกรองจาก ผู้ทรงคุณวุฒิจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

บันทึกอยู่ที่ เว็บไซต์บัณฑิตวิทยาลัย www.grad.ssru.ac.th

2. ประโยชน์ขององค์ความรู้และการนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนางาน

2.1 ประโยชน์ขององค์ความรู้

ผู้ประดิษฐ์คิดค้นสิ่งใหม่ๆ จะได้รับผลตอบแทนจากสังคมคือ การได้รับความคุ้มครองสิทธิบัตรสามารถที่จะนำการประดิษฐ์ตามสิทธิบัตรนั้นไปผลิตจำหน่าย นำเข้ามาในราชอาณาจักร หรืออนุญาตให้บุคคลอื่นใช้สิทธิตามสิทธิบัตรนั้น โดยได้รับค่าตอบแทนเนื่องจากผู้ประดิษฐ์หรือผู้ออกแบบได้ใช้สติปัญญาและความพยายามของตน รวมทั้งเวลาและค่าใช้จ่าย เพื่อให้ได้มาซึ่งสิ่งที่จะมีประโยชน์แก่มนุษย์ นับเป็นสิทธิตามธรรมชาติของผู้ประดิษฐ์คิดค้น อันเป็นการจูงใจ และกระตุ้นให้นักประดิษฐ์คิดค้นมีกำลังใจและความมั่นใจในการคิดค้นผลิตภัณฑ์ใหม่ๆ นั้น

สามารถนำข้อมูลจากสิทธิบัตรที่กำหนดให้ผู้ประดิษฐ์คิดค้น ต้องเปิดเผยรายละเอียดเกี่ยวกับการประดิษฐ์คิดค้น ไปใช้ในการศึกษาค้นคว้า วิจัยและพัฒนาต่อไปได้ส่งผลให้มีการพัฒนาเทคโนโลยีให้สูงขึ้น ซึ่งช่วยลดระยะเวลาและค่าใช้จ่ายในการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยี ที่ภาคอุตสาหกรรมสามารถนำไปใช้ในการพัฒนาการผลิตสินค้า ลดต้นทุนการผลิตสินค้า เพิ่มภาษีมูลค่าเพิ่ม ปรับปรุงคุณภาพของสินค้าจะเป็นการลดการพึ่งพาหรือการนำเข้าเทคโนโลยีจากต่างประเทศ

ทำให้มีการถ่ายทอดเทคโนโลยีและการลงทุนจากต่างประเทศ การจัดระบบให้มีการคุ้มครองด้านสิทธิบัตร ย่อมทำให้เจ้าของเทคโนโลยีจากต่างประเทศมีความมั่นใจในการลงทุนหรือถ่ายทอดเทคโนโลยีแก่ผู้ร่วมลงทุนในประเทศ

2.2 การนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนางาน

อาจารย์ที่ได้นำ แนวทางการพัฒนาผลงานวิจัยหรืองานสร้างสรรค์สู่การจดสิทธิบัตร ไปใช้ได้มีช่องทางในการจดสิทธิบัตรมากขึ้น แต่อาจารย์ประจำบัณฑิตวิทยาลัยส่วนใหญ่เป็นสายมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ จึงมีผลงานวิจัยที่จะพัฒนาไปสู่การจดสิทธิบัตรจำนวนน้อย แต่จากการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในปิงปวงประมาณ พ.ศ. 2563 มีอาจารย์ประจำบัณฑิตวิทยาลัยได้ยื่นจดสิทธิบัตรจำนวน 1 เรื่อง

เอกสารหลักฐานอ้างอิง

1. อนุสิทธิบัตร เลขที่ 1803002137

3. สรุปการดำเนินการจัดการความรู้ของกลุ่มความรู้

3.1 ปัจจัยแห่งความสำเร็จ จากการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ที่ผ่านมาทั้งหมด สรุปได้ดังนี้

3.1.1 ผู้บริหาร ผู้นำองค์กรน่าจะมีส่วนสำคัญที่จะทำให้ชุมชนนักปฏิบัติประสบความสำเร็จได้ โดยสามารถสนับสนุนได้ด้วยวิธีการต่อไปนี้ เช่น มุ่งเน้นที่ความรู้ซึ่งสำคัญต่อทั้งกิจการขององค์กรและสมาชิกในองค์กร สนับสนุนการจัดตั้งชุมชนนักปฏิบัติ สำหรับประเด็นที่เป็นหัวใจขององค์กร ขณะเดียวกันเปิดโอกาสให้ได้พูดคุยในสิ่งที่สมาชิกต้องการ หาผู้ประสานงานซึ่งเป็นที่ยอมรับของสมาชิก ส่งเสริมและเปิดโอกาสให้สมาชิกได้เข้าร่วมกิจกรรม พยายามควบคุมชุมชนนักปฏิบัติให้สอดคล้องกับเป้าหมาย วัฒนธรรม และค่านิยมหลักขององค์กร

3.1.2 สมาชิก สิ่งที่มีคุณค่ามากของชุมชนนักปฏิบัติ คือ การร่วมกันแก้ปัญหา โดยความท้าทายของสมาชิกที่สำคัญ คือ การพูดถึงปัญหาของตนเอง ต่อหน้าผู้คนจำนวนมากที่ไม่รู้จัก ซึ่งสมาชิกในองค์กรต้องเข้าใจตรงกันเกี่ยวกับหลักการ ความสำคัญความเป็นมา เป้าหมายและประโยชน์ในการที่จะจัดให้มีชุมชนนักปฏิบัติขึ้นในองค์กร ปฏิบัติต่อชุมชนนักปฏิบัติเสมือนว่าเป็นทรัพย์สินขององค์กร โดยให้การสนับสนุนทรัพยากร และข้อมูลข่าวสารเท่าที่จะทำได้ ให้การยอมรับผลงานที่เกิดขึ้นจากชุมชนนักปฏิบัติ และพยายามชักจูงให้ทุกคนในองค์กรมีส่วนร่วมร่วมกับชุมชนนักปฏิบัติให้ลึกซึ้งยิ่งขึ้นอีก สมาชิกต้องไม่มุ่งแต่ประโยชน์ส่วนตนโดยไม่คำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวมของชุมชน

3.1.3 วิธีการ วิธีการที่สำคัญของชุมชนนักปฏิบัติ ได้แก่ การสร้างความไว้วางใจเชื่อใจในกลุ่มขนาดเล็ก 2-3 คน อาจเป็นจุดเริ่มต้นสำหรับการสร้างชุมชนนักปฏิบัติได้ มีการดำเนินการอย่างสอดคล้องกับเป้าหมาย วัฒนธรรม และค่านิยมหลักขององค์กร ไม่พยายามไปหักล้าง หรือคัดค้านวัฒนธรรมที่มีอยู่เดิม การสร้างเวทีเสวนาโดยให้มีสมาชิกอาวุโสหรือผู้มีประสบการณ์ ร่วมเสวนา และมีผู้ประสานงานช่วยกระตุ้นให้อธิบายหลักคิดของข้อเสนอเพื่อให้สมาชิกอภิปราย อาจเชิญผู้นำทางความคิด ซึ่งเป็นที่ยอมรับเข้ามาร่วมแต่เริ่มแรก เพื่อสร้างพลังให้แก่ชุมชน จัดให้มีเวทีพบปะกัน ส่งเสริมการติดต่อสื่อสารระหว่างสมาชิกของชุมชนอย่าง

สมัครสมาชิก สนับสนุนกลุ่มแกนหลักด้วยการให้เป็นที่รับรู้ของชุมชน และเป็นผู้นำในการทำกิจกรรม ส่งเสริมให้มีการเรียนรู้จากภายในชุมชนเอง และจากชุมชนอื่น ๆ

3.1.4 เทคโนโลยี ควรเลือกเทคโนโลยีที่เหมาะสมกับองค์กร โดยอาจจะเริ่มจากเทคโนโลยีที่ง่าย ๆ ก่อน เช่น การใช้ Software computer ที่ใช้ง่าย ค่อนข้าง และใช้เทคโนโลยีในระดับที่สูงขึ้น เพื่อการพัฒนาการจัดการความรู้ที่มีประสิทธิภาพ และเป็นการบันทึกการถ่ายทอดความรู้เฉพาะบุคคล ให้เป็นความรู้ที่มีหลักฐานชัดเจน คนอื่น ๆ สามารถนำไปศึกษา หรือยึดถือเอาเป็นแบบอย่างในการปฏิบัติงานได้

3.2 ปัญหาและอุปสรรค

3.2.1 อาจารย์ประจำส่วนใหญ่ของหน่วยงานเป็นอาจารย์สายมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ ส่งผลให้งานวิจัยส่วนใหญ่ไม่สามารถพัฒนาเป็นการจดสิทธิบัตร/อนุสิทธิบัตรได้

3.2.2 ค่อนข้างในระยะเวลายาวนานกว่าที่จะออกสิทธิบัตร หรือภาษาทางการคือ สิทธิบัตรได้รับการอนุมัติ สภาพระหว่างก่อนได้รับการอนุมัติจึงมีเพียงคำขอเท่านั้นเอง ต่อเมื่ออนุมัติแล้ว ความคุ้มครองจึงเกิดผล และสามารถย้อนหลังกลับไปถึงวันยื่นได้

4. การต่อยอดองค์ความรู้หรือนวัตกรรมที่เกิดขึ้น

4.1 งานวิจัย (อธิบายรายละเอียดของงานวิจัยที่มีการต่อยอดจากองค์ความรู้ที่ได้)

การพัฒนางานวิจัยสร้างสรรค์สู่การจดสิทธิบัตร

สิทธิบัตรมีความสำคัญอย่างยิ่งจากการที่เป็นข้อกำหนดหนึ่งในการจัดอันดับมหาวิทยาลัย หน่วยงานประเทศชาติ และเป็นดัชนีชี้วัดที่สำคัญทางเศรษฐกิจ การศึกษา และศักยภาพของทรัพยากรบุคคลในประเทศชาติ ประเทศที่เป็นผู้ทรงอิทธิพลทางเศรษฐกิจและการศึกษา ล้วนให้ความสำคัญต่อการสร้างสรรค์สิ่งใหม่และการยื่นจดทะเบียนสิทธิบัตร เพื่อต่อยอดสู่การค้าเพื่อสร้างมูลค่ามหาศาลในเชิงพาณิชย์บทความเรื่องการพัฒนางานวิจัยสร้างสรรค์สู่การจดสิทธิบัตร มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสำคัญ และเผยแพร่ความรู้ประสบการณ์การยื่นจดทะเบียนสิทธิบัตรจากชิ้นงาน

4.2 นวัตกรรม (อธิบายรายละเอียดผลงานนวัตกรรมที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานที่ดีขึ้นอย่างก้าวกระโดด)

-

ภาคผนวก

เอกสารที่เกี่ยวข้อง

คำสั่ง บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

ที่ ๓๙ /๒๕๖๓

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานการจัดการความรู้บัณฑิตวิทยาลัย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ

. ๒๕๖๓

.....

ตามที่พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. ๒๕๕๖ มาตรา ๑๑ กล่าวไว้ว่า "ส่วนราชการมีหน้าที่พัฒนาความรู้ในส่วนราชการ เพื่อให้มีลักษณะเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้อย่างสม่ำเสมอ..." รวมทั้งมหาวิทยาลัยที่กำหนดให้ทุกหน่วยงานมีการดำเนินการจัดการความรู้ โดยเน้นให้เป็นเครื่องมือในการพัฒนาบุคลากร เพื่อให้การดำเนินการจัดการความรู้ของบัณฑิตวิทยาลัยเป็นไปด้วยความเหมาะสม สอดคล้องกับพระราชกฤษฎีกาและนโยบายของมหาวิทยาลัยบัณฑิตวิทยาลัยจึงขอแต่งตั้งคณะกรรมการจัดการความรู้บัณฑิตวิทยาลัย ดังนี้

กลุ่มด้านการจัดการเรียนการสอน

๑. อาจารย์ ดร.เมธา	หริมหเทพาธิป
๒. ศาสตราจารย์ กิรติ	บุญเจือ
๓. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศันสนีย์	จะสุวรรณ์
๔. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุคนธ์	เครือน้ำคำ
๕. อาจารย์ ดร.พลอมร	ธรรมประทีป
๖. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชื่นอารมณ์ จันทร์มาชัยอมร	

กลุ่มด้านการวิจัย

๑. ผศ.พิเศษ พล.ต.ท.ดร.ณรงค์	กุลนิเทศ
๒. อาจารย์ ดร.รัชฎา	พองธนกิจ
๓. อาจารย์ ดร.ศรีปริญญา	ฐปกระจำง
๔. พล.ต.อ.ดร.นพดล	บุรณันท์
๕. อาจารย์ ดร.สุดาวรรณ	สมใจ
๖. อาจารย์ ดร.รวิช	ตาแก้ว
๗. อาจารย์ ดร.ณัฐชา	ผาสุข
๘. อาจารย์ ดร.ปรัมศึก	หวลประไพ

ให้คณะกรรมการดังกล่าวมีหน้าที่ความรับผิดชอบ ดังนี้

๑. ดำเนินการจัดกิจกรรมและติดตามผลการดำเนินงานตามแผนการจัดการความรู้
๒. สรุปและรายงานผลการจัดการความรู้เสนอต่อคณะกรรมการอำนวยการจัดการความรู้ของบัณฑิตวิทยาลัยเป็นระยะ
๓. งานอื่น ๆ ตามที่ได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการอำนวยการ

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๒๑ มกราคม พ.ศ. ๒๕๖๓

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ดวงสมร รุ่งสวรรค์โพธิ์)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย ปฏิบัติราชการแทน
อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

คู่มือ

แนวทางการพัฒนาผลงานวิจัยหรืองานสร้างสรรค์สู่การจดสิทธิบัตร

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา

ปีงบประมาณ พ.ศ. 2563

ความเหมือนและความแตกต่าง ของสิทธิบัตร /อนุสิทธิบัตร

สิทธิบัตร	อนุสิทธิบัตร	ออกแบบผลิตภัณฑ์
(เหมือนกัน) ในแง่ของการคุ้มครองลักษณะองค์ประกอบ โครงสร้างหรือกลไกของ ผลิตภัณฑ์รวมทั้งกรรมวิธี ในการผลิตการรักษาหรือปรับปรุงคุณภาพของผลิตภัณฑ์ให้ดีขึ้น		คุ้มครองรูปร่างหรือรูปทรง ภายนอกของผลิตภัณฑ์รวมถึง สวตลายหรือสีของผลิตภัณฑ์
(ต่างกัน) ในแง่ของเงื่อนไขการพิจารณาสิทธิบัตร/อนุสิทธิบัตร ซึ่งการประดิษฐ์ที่จะขอรับอนุสิทธิบัตร ได้อาจจะเป็นการประดิษฐ์ที่มีการปรับปรุงเพียงเล็กน้อย และมีประโยชน์ใช้สอยมากขึ้น		การออกแบบผลิตภัณฑ์ แตกต่างจากการประดิษฐ์ ตรงที่เป็นการคุ้มครองโครงสร้าง ภายนอกของผลิตภัณฑ์ ส่วนการประดิษฐ์เป็นการคุ้มครอง โครงสร้างภายในของ ผลิตภัณฑ์
ระบบตรวจสอบ (ตรวจสอบสาระสำคัญ ก่อนการให้สิทธิ)	รับจดทะเบียน (ผู้มีส่วนได้เสียอาจยื่นตรวจสอบ ภายใน 1 ปี หลังรับจดทะเบียน)	ระบบตรวจสอบ
อายุคุ้มครอง 20 ปี	อายุคุ้มครอง 6 ปี (ต่ออายุได้ 2 ครั้งละ 2 ปี รวม 10 ปี)	อายุคุ้มครอง 10 ปี
ค่าธรรมเนียม 140,000 บาท	ค่าธรรมเนียม 17,000 บาท	ค่าธรรมเนียม 7,500 บาท

ประเภทของคุ้มครองสิทธิบัตร/อนุสิทธิบัตร

สิทธิบัตร	อนุสิทธิบัตร	ออกแบบผลิตภัณฑ์
สิ่งที “การประดิษฐ์” คุ้มครอง ▶ ผลิตภัณฑ์ (products) ▶ กรรมวิธี (processes) ▶ การทำให้ผลิตภัณฑ์หรือกรรมวิธีดีขึ้น (improvements of known products or processes) ผู้ประดิษฐ์/ผู้ขอรับสิทธิบัตรสามารถที่จะเลือกขอรับความคุ้มครอง สิทธิบัตรการประดิษฐ์หรืออนุสิทธิบัตรอย่างใดอย่างหนึ่งแต่จะไม่สามารถ ขอรับความคุ้มครองทั้งสองอย่างพร้อมกันไม่ได้ (ตามมาตรา 65 ตีร, มาตรา 77 เบญจ)		สิ่งที “การออกแบบผลิตภัณฑ์ ” คุ้มครองรูปร่างหรือรูปทรง ▶ ภายนอกของผลิตภัณฑ์ (shape or configuration) ▶ สวตลายหรือสีของผลิตภัณฑ์ (composition of lines or colors)
เงื่อนไขการให้สิทธิ 1. ประดิษฐ์ขึ้นใหม่ 2. มีขั้นการประดิษฐ์สูงขึ้น 3. สามารถประยุกต์ใช้ทาง อุตสาหกรรม	เงื่อนไขการให้สิทธิ 1. ประดิษฐ์ขึ้นใหม่ 2. สามารถประยุกต์ใช้ทาง อุตสาหกรรม	เงื่อนไขการให้สิทธิออกแบบ ผลิตภัณฑ์ใหม่เพื่อ อุตสาหกรรมรวมทั้งตัดกรรม

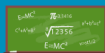
เงื่อนไขในการขอรับ สิทธิบัตรการประดิษฐ์/อนุสิทธิบัตร

1. เป็นการประดิษฐ์ขั้นใหม่ กล่าวคือ การประดิษฐ์นั้นยังไม่มีใครจำหน่าย หรือใช้แพร่หลายในประเทศไทย ก่อนวันยื่นขอหรือยังไม่เคยมีการเปิดเผยสาระสำคัญของการประดิษฐ์นั้นก่อนวันที่ยื่นขอหรือยังไม่เคยมีการเปิดเผยสาระสำคัญของการประดิษฐ์นั้นก่อนวันที่ยื่นขอทั้งในหรือต่างประเทศก่อนวันยื่นคำขอ (เว้นแต่เป็นการแสดงผลงานในงานแสดงสินค้าระหว่างประเทศหรือการแสดงต่อสาธารณชนที่หน่วยราชการจัดขึ้น แต่ต้องมาขอรับสิทธิบัตรภายใน 12 เดือน นับแต่วันเปิดแสดงงานพร้อมแนบหนังสือรับรองของผู้จัดงานแสดง)
2. มีขั้นการประดิษฐ์สูงขึ้น (เฉพาะสิทธิบัตรการประดิษฐ์) กล่าวคือ ไม่เป็นการประดิษฐ์ที่สามารถทำได้ง่ายโดยผู้มีความรู้ในระดับสามัญสำหรับงานประเภทนั้น หรืออาจพูดได้ว่ามีการแก้ไขปัญหาด้านเทคนิคของการประดิษฐ์ที่มีมาก่อน
3. สามารถประยุกต์ใช้ในทางอุตสาหกรรมได้

การประดิษฐ์ไม่สามารถขอรับสิทธิบัตรได้

1. จุลชีพและส่วนประกอบส่วนใดส่วนหนึ่งของจุลชีพที่มีอยู่ตามธรรมชาติ สัตว์ พืช หรือสารสกัดจากสัตว์หรือพืช
2. กฎเกณฑ์และทฤษฎีทางวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์
3. ระเบียบข้อมูลสำหรับการทำงานของเครื่องคอมพิวเตอร์
4. วิธีการวินิจฉัย บำบัด หรือรักษาโรคมมนุษย์ หรือสัตว์
5. การประดิษฐ์ที่ขัดต่อความสงบเรียบร้อยหรือศีลธรรมอันดี อนามัยหรือสวัสดิภาพของประชาชน

ขั้นตอนการจดทะเบียนสิทธิบัตร/อนุสิทธิบัตร

1. การตัดสินใจเลือกรูปแบบการขอรับความคุ้มครอง

เมื่อได้ทำการประดิษฐ์คิดค้นหรือออกแบบผลิตภัณฑ์ขึ้นมา และประสงค์จะขอรับความคุ้มครองอาจจะมีปัญหาว่าควรขอรับความคุ้มครองในรูปแบบใดจึงเหมาะสม ทั้งนี้ ผู้ที่ประสงค์จะขอรับความคุ้มครองควรที่จะคำนึงถึงสิ่งต่างๆ ดังต่อไปนี้

1. สิ่งที่คิดค้นขึ้นมานั้นเป็นการประดิษฐ์หรือการออกแบบผลิตภัณฑ์ในกรณีนี้สามารถที่จะพิจารณาได้ง่ายๆ ว่า ถ้าสิ่งนั้นเป็นการคิดค้นที่ก่อให้เกิดลักษณะใหม่ที่มีหน้าที่การทำงาน ประโยชน์ใช้สอยก็สามารถสรุปได้ทันทีว่าเป็นการประดิษฐ์ แต่ถ้าสิ่งนั้นเป็นการคิดค้นเกี่ยวกับรูปร่าง ลักษณะ หรือลวดลายที่ปรากฏอยู่บนตัวผลิตภัณฑ์ เพื่อให้เกิดความสวยงาม สามารถสรุปได้ว่าเป็นการออกแบบผลิตภัณฑ์ซึ่งควรที่จะยื่นขอรับความคุ้มครองสิทธิบัตรการออกแบบผลิตภัณฑ์

ในกรณีที่เป็นการประดิษฐ์ ก็ต้องสนใจอีกว่าควรที่จะขอรับความคุ้มครอง สิทธิบัตรการประดิษฐ์หรืออนุสิทธิบัตร ในกรณีนี้ ผู้ขอความคุ้มครองควรที่จะคำนึงถึงต่อไปว่า สิ่งประดิษฐ์นั้นมีเทคนิคที่ซับซ้อนหรือไม่ หากมีเทคนิคที่ซับซ้อนก็ควรที่จะขอรับความคุ้มครองสิทธิบัตรการประดิษฐ์ ทั้งนี้ เนื่องจากเงื่อนไขที่ว่า จะต้องเป็นสิ่งประดิษฐ์ใหม่ มีขั้นการประดิษฐ์ที่สูงขึ้น และสามารถประยุกต์ใช้ในทางอุตสาหกรรมได้นั้นคือจะต้องดูว่าลักษณะของสิ่งประดิษฐ์ควรที่จะอยู่ภายใต้เงื่อนไขใด

2. องค์ประกอบอื่นๆ เช่น ค่าธรรมเนียมที่ถูกลงกว่า อายุการคุ้มครอง ขั้นตอนการจดทะเบียนที่ไม่ยุ่งยากซับซ้อน เป็นต้น ซึ่งผู้ขออาจจะนำมา

ประกอบการพิจารณาเลือกว่าจะยื่นคำขอแบบใด

2. ขั้นตอนการจดทะเบียน

สิทธิบัตรการประดิษฐ์

1. การยื่นคำขอรับสิทธิบัตรการประดิษฐ์ จะต้องยื่นคำขอพร้อมทั้งชำระค่าธรรมเนียมเป็นเงิน 500 บาท ที่ซึ่งคำขอจะต้องประกอบด้วย

1.1 แบบพิมพ์คำขอรับสิทธิบัตรแบบ สป/สผ/อสป/001-ก

1.2 รายละเอียดการประดิษฐ์ ที่มีหัวข้อครบถ้วนตามที่กฎหมายกำหนด

1.3 ข้อถ้อยสิทธิ

1.4 บทสรุปการประดิษฐ์

1.5 รูปเขียน (ถ้ามี)

1.6 เอกสารอื่นๆ (ถ้ามี) เช่น หนังสือโอนสิทธิ สัญญาการว่าจ้าง หนังสือมอบอำนาจ หนังสือรับรองนิติบุคคล เป็นต้น

รายการที่ 1.2-1.6 ผู้ขอจะต้องจัดเตรียมขึ้นเองในกระดาษ ขนาด A4

2. เมื่อยื่นคำขอตามข้อ 1 แล้ว ถ้ามีสิ่งบกพร่องที่พอจะแก้ไขได้ เจ้าหน้าที่จะแจ้งให้ผู้ขอหรือ

ตัวแทนของผู้ขอทราบ เพื่อให้ทำการแก้ไขให้ถูกต้อง ทั้งนี้จะมีเงื่อนไขว่าจะต้องดำเนินการภายใน 90 วัน นับจากวันที่ได้รับแจ้ง หากดำเนินการไม่ทันก็สามารถขอผ่อนผันได้ หากพ้นระยะเวลาจะถือว่าผู้ขอละทิ้งคำขอ

3. ในการแก้ไขเพิ่มเติม ผู้ขอจะต้องใช้แบบ สป/สผ/อสป/003-ก ในการยื่นขอแก้ไขเพิ่มเติมพร้อมทั้งต้องชำระค่าธรรมเนียม

4. ในกรณีคำขอตามข้อ 1 ถูกต้องหรือได้แก้ไขถูกต้องตามข้อ 3 แล้ว เจ้าหน้าที่จะแจ้งให้ผู้ขอมาดำเนินการชำระค่าธรรมเนียมการประกาศโฆษณา เป็นเงิน 250 บาท โดยเจ้าหน้าที่จะแจ้งสองครั้งๆ ละ 60 วัน นับจากวันที่ได้รับแจ้ง หากพ้นระยะเวลาจะถือว่าผู้ขอละทิ้งคำขอ และให้จัดส่งคำขอรับสิทธิบัตร ชุดล่าสุดอีกหนึ่งชุดพร้อมทั้งส่งค่าแปลข้อถือสิทธิ บทสรุปการประดิษฐ์เป็นภาษาอังกฤษ ทั้งนี้เพื่อเปิดโอกาสให้มีการคัดค้านกรณีที่มีผู้อื่นเห็นว่าสิ่งที่ยื่นขอ สิทธิบัตรนั้นไม่เป็นไปตามเงื่อนไขของกฎหมาย หรือผู้ขอไม่ได้เป็นผู้ประดิษฐ์ แอบเอาของผู้คัดค้านซึ่งเป็นผู้ประดิษฐ์มาจดทะเบียน

5. เมื่อประกาศโฆษณาแล้ว ผู้ขอต้องยื่นขอให้ตรวจสอบการประดิษฐ์ พร้อมทั้งชำระค่าธรรมเนียมเป็นเงิน 250 บาท โดยใช้แบบ สป/อสป/005-ก ภายใน 5 ปี นับตั้งแต่วันประกาศโฆษณา หากพ้นระยะเวลาจะถือว่าผู้ขอละทิ้ง คำขอ

6. ภายหลังจากมีการขอให้ตรวจสอบแล้ว เจ้าหน้าที่จะทำการสืบค้น เอกสารว่า เคยมีสิ่งประดิษฐ์เดียวกันหรือคล้ายกันหรือไม่ (รวมทั้งตรวจค้น เอกสารจากต่างประเทศด้วย) ถ้าคำขอถูกต้องเป็นไปตามเงื่อนไขที่กำหนดใน กฎหมาย จะแจ้งให้ผู้ขอมารับชำระค่าธรรมเนียมการรับจดทะเบียนเป็นเงิน 500 บาท และออกสิทธิบัตรให้ผู้ขอต่อไป หากไม่ถูกต้องจะยกคำขอ

สิทธิบัตรการออกแบบผลิตภัณฑ์

1. การยื่นคำขอรับสิทธิบัตรการออกแบบผลิตภัณฑ์ จะต้องยื่นคำขอ พร้อมทั้งชำระค่าธรรมเนียมเป็นเงิน 250 บาทที่ซึ่งคำขอต้องประกอบด้วย

1.1 แบบพิมพ์คำขอรับสิทธิบัตรแบบ สป/สผ/อสป/001-ก ซึ่งมี 2 หน้า

1.2 คำพรรณนาแบบผลิตภัณฑ์ (ถ้ามี)

1.3 ข้อถือสิทธิ

1.4 รูปเขียน

1.5 เอกสารอื่นๆ (ถ้ามี) เช่น หนังสือโอนสิทธิ สัญญาการว่าจ้าง หนังสือมอบอำนาจ หนังสือรับรองนิติบุคคล เป็นต้น

รายการที่ 1.2-1.5 ผู้ขอจะต้องจัดเตรียมขึ้นเองในกระดาษ ขนาด A4

2. เมื่อยื่นคำขอตามข้อ 1 แล้วถ้ามีสิ่งบกพร่องที่พอจะแก้ไขได้เจ้าหน้าที่จะแจ้งให้ผู้ขอหรือตัวแทนของผู้ขอทราบ เพื่อให้ทำการแก้ไขให้ถูกต้อง ทั้งนี้จะมีเงื่อนไขว่าจะต้องดำเนินการภายใน 90 วัน นับจากวันที่ได้รับแจ้ง หากดำเนินการไม่ทันก็สามารถขอผ่อนผันได้ หากพ้นระยะเวลาจะถือว่าผู้ขอละทิ้งคำขอ

3. ในการแก้ไขเพิ่มเติม ผู้ขอจะต้องใช้แบบ สป/สผ/อสป/003-ก ในการยื่นขอแก้ไขเพิ่มเติมพร้อมทั้งต้องชำระค่าธรรมเนียม

4. ในกรณีคำขอตามข้อ 1 ถูกต้องหรือได้แก้ไขถูกต้องตามข้อ 3 แล้วเจ้าหน้าที่จะแจ้งให้ผู้ขอมาดำเนินการชำระค่าธรรมเนียมการประกาศโฆษณาเป็นเงิน 250 บาท โดยเจ้าหน้าที่จะแจ้งสองครั้งๆ ละ 60 วัน นับจากวันที่ได้รับแจ้ง หากพ้นระยะเวลาจะถือว่าผู้ขอละทิ้งคำขอ และให้จัดส่งคำขอรับสิทธิบัตรชุดล่าสุดอีกหนึ่งชุดเพื่อเปิดโอกาสให้มีการคัดค้าน กรณีที่ผู้อื่นเห็นว่าสิ่งที่ยื่นขอสิทธิบัตรนั้นไม่เป็นไปตามเงื่อนไขของกฎหมาย หรือผู้ขอไม่ได้เป็นผู้คิดค้นเอาของ ผู้คัดค้านซึ่งเป็นผู้ประดิษฐ์มาจดทะเบียน

5. กรณีสิทธิบัตรการออกแบบผลิตภัณฑ์นี้ ผู้ขอไม่ต้องยื่นคำขอให้ตรวจสอบการประดิษฐ์ซึ่งจะใช้เฉพาะกรณีการประดิษฐ์เท่านั้น เมื่อประกาศ

โฆษณาครบ 90 วันแล้วเจ้าหน้าที่จะทำการสืบค้นว่าเคยมีแบบผลิตภัณฑ์ที่เหมือนหรือคล้ายกันแพร่หลายมาก่อนหรือไม่ ถ้าคำขอถูกต้องเป็นไปตามเงื่อนไขที่กำหนดในกฎหมาย จะแจ้งให้ผู้ขอมาชำระค่าธรรมเนียมการรับจดทะเบียนเป็นเงิน 500 บาท และออกสิทธิบัตรให้ผู้ขอต่อไป หากไม่ถูกต้องจะยกคำขอ

อนุสิทธิบัตร

1. การยื่นคำขอรับอนุสิทธิบัตร จะต้องยื่นคำขอพร้อมชำระค่าธรรมเนียมที่ซึ่งคำขอจะต้องประกอบด้วย

1.1 แบบพิมพ์คำขอรับสิทธิบัตรแบบ สป/สผ/อสป/001-ก

1.2 รายละเอียดการประดิษฐ์ ที่มีหัวข้อครบถ้วนตามที่กฎหมายกำหนด

1.3 ข้อถ้อยสิทธิ

1.4 บทสรุปการประดิษฐ์

1.5 รูปเขียน (ถ้ามี)

1.6 เอกสารอื่น ๆ (ถ้ามี) เช่น หนังสือโอนสิทธิ สัญญาการจ้าง หนังสือมอบอำนาจ หนังสือรับรองนิติบุคคล เป็นต้น

รายการที่ 1.2-1.6 ผู้ขอจะต้องเตรียมขึ้นเองในกระดาษขนาด เอ 4

2. เมื่อยื่นคำขอตามข้อ 1 แล้ว ถ้ามีสิ่งบกพร่องที่พอจะแก้ไขได้เจ้าหน้าที่จะแจ้งให้ผู้ขอหรือตัวแทนของผู้ขอทราบ เพื่อให้ทำการแก้ไขให้ถูกต้อง ทั้งนี้จะมีเงื่อนไขว่า จะต้องดำเนินการภายใน 90 วัน นับจากวันที่ได้รับแจ้ง หากดำเนินการไม่ทันก็สามารถขอผ่อนผันได้ หากพ้นระยะเวลาจะถือว่าผู้ขอละทิ้งคำขอ

3. ในการแก้ไขเพิ่มเติม ผู้ขอจะต้องใช้แบบ สป/สพ/อสป/003-ก ในการยื่นขอแก้ไขเพิ่มเติมพร้อมทั้งต้องชำระค่าธรรมเนียม

4. ในกรณีคำขอตามข้อ 1 ถูกต้องหรือได้แก้ไขถูกต้องตามข้อ 3 แล้ว จะรับจดทะเบียนและออกอนุสิทธิบัตรให้แก่ผู้ขอ ซึ่งเจ้าหน้าที่จะแจ้งให้ผู้ขอมาดำเนินการชำระค่าธรรมเนียมการรับจดทะเบียนและออกอนุสิทธิบัตร และประกาศโฆษณาเป็นเงิน 500 บาท ภายใน 60 วัน นับจากวันที่ได้รับแจ้ง สองครั้งหากครั้งที่สองไม่มาตามแจ้ง จะถือว่าผู้ขอละทิ้งคำขอละทิ้งคำขอ ในการประกาศโฆษณาจะประกาศในหนังสือประกาศโฆษณอนุสิทธิบัตร เป็นเวลา 1 ปี

5. เมื่อประกาศโฆษณาแล้ว บุคคลอื่นที่มีส่วนได้เสีย สามารถที่จะขอให้ตรวจสอบอนุสิทธิบัตรว่าเป็นไปตามเงื่อนไขที่กฎหมายกำหนดไว้หรือไม่ ภายใน 1 ปีนับจากวันที่ประกาศโฆษณา โดยใช้แบบ สป/อสป/005-ก หากปรากฏว่าอนุสิทธิบัตรนั้นไม่เป็นไปตามกฎหมายก็จะถูกเพิกถอนต่อไป

3. สถานที่และวิธีการยื่นขอจดทะเบียน

สถานที่ยื่นขอจดทะเบียน

สามารถยื่นคำขอจดทะเบียนได้ที่ ส่วนบริหารงานจดทะเบียน (ชั้น 3) สำนักสิทธิบัตร กรมทรัพย์สินทางปัญญา กระทรวงพาณิชย์ เลขที่ 44/100 ถ.สนามบินน้ำ ต.บางกระสอบ อ.เมือง จ.นนทบุรี 11000 หรือสำนักงานพาณิชย์จังหวัดที่ท่านมีภูมิลำเนาอยู่

วิธีการยื่นขอจดทะเบียน

1. ยื่นขอโดยตรงต่อพนักงานเจ้าหน้าที่พร้อมชำระค่าธรรมเนียม
2. ส่งคำขอทางไปรษณีย์ลงทะเบียนถึงพนักงานเจ้าหน้าที่ พร้อมชำระค่าธรรมเนียม โดยชำระทางธณัติส่งจ่ายในนาม กรมทรัพย์สินทางปัญญา

FAQs

คำถามที่พบบ่อย

Q1: อะไรเป็นสิ่งที่จะขอจดทะเบียนสิทธิบัตรได้

ตอบ : สิทธิบัตรคุ้มครองการประดิษฐ์ และการออกแบบผลิตภัณฑ์

1. การประดิษฐ์ (Invention ได้แก่ ผลิตภัณฑ์ และ/หรือ กรรมวิธี)

จะต้องมีคุณสมบัติ 3 ประการรวมกัน คือ

- มีความใหม่ทั่วโลก (ไม่เคยมีการประดิษฐ์นี้มาก่อนในโลก – New / Novelty)

- มีการประดิษฐ์ที่สูงขึ้น (เป็นการแก้ไขข้อบกพร่องลักษณะทางเทคนิคที่มาก่อน - Inventive Step)

- สามารถประยุกต์ใช้กับอุตสาหกรรมได้ (Industrial Application)

2. การออกแบบผลิตภัณฑ์ (Product Design) ที่มีคุณสมบัติ 2 ประการรวมกัน คือ

- มีความใหม่ทั่วโลก (ไม่เคยมีแบบผลิตภัณฑ์นี้มาก่อนในโลก)

- สามารถประยุกต์ใช้อุตสาหกรรมได้

Q2: อะไรเป็นสิ่งที่จะขอจดทะเบียนอนุสิทธิบัตรได้

ตอบ : เป็นการประดิษฐ์ (ได้แก่ ผลิตภัณฑ์ และ/หรือกรรมวิธี) ที่มีคุณสมบัติ 2 ประการรวมกัน คือ

1. มีความใหม่ทั่วโลก (ไม่เคยมีการประดิษฐ์นี้มาก่อนในโลก)

2. สามารถประยุกต์ใช้อุตสาหกรรมได้

Q3: จะรู้ได้อย่างไรว่าการประดิษฐ์มีความใหม่

ตอบ : 1. ใช้วิธีการสืบค้นสิทธิบัตร (Patent Search) เป็นระบบออนไลน์ของกรมทรัพย์สินทางปัญญาที่ใช้บริการสืบค้นสิทธิบัตรได้โดยไม่เสียค่าใช้จ่าย

1.1 เข้าเว็บไซต์ของกรมทรัพย์สินทางปัญญา

<http://www.ipthailand.go.th/>

1.2 คลิกหัวข้อ “ค้นหาสิทธิบัตรทั่วโลก”

1.3 เลือกแหล่งข้อมูล “ทั้งหมด”

1.4 ใส่คำสืบค้น (Key Word) ข้อความ หรือประโยคที่เกี่ยวข้องกับการประดิษฐ์นั้น

2. ใช้วิธีการทำแผนที่สิทธิบัตร (Patent Mapping) เป็นโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่บริษัทคอมพิวเตอร์ต่างๆ จำหน่าย มีรูปแบบการนำเสนอข้อมูลหลายแบบแล้วแต่โปรแกรม ทำให้ทราบข้อมูลสิทธิบัตรที่ได้รับจดทะเบียนแล้ว และเห็นช่องว่างการประดิษฐ์ที่ยังไม่เกิดขึ้น

Q4: ทำไมต้องสืบค้นสิทธิบัตร

ตอบ : ข้อมูลที่ได้จากการสืบค้นสิทธิบัตรมีประโยชน์ เป็นแหล่งองค์ความรู้ของเทคโนโลยีจำนวนมากจากทุกแห่งของโลก ใช้อ้างอิงได้ ใช้เป็นฐานความรู้ในการต่อยอดเทคโนโลยี และทำให้ได้เห็นแนวโน้มในอนาคตของนวัตกรรมโลก

นอกจากนี้ อาจารย์ นักวิจัย นักศึกษา ลูกจ้างโครงการ ควรที่จะสืบค้นสิทธิบัตรก่อนที่จะเริ่มลงมือทำวิจัยหรือประดิษฐ์คิดค้นใดๆ เพื่อจะได้ไม่ทำวิจัยหรือประดิษฐ์ซ้ำซ้อนกับของผู้อื่น เป็นการไม่เสียเวลาและไม่เสียค่าใช้จ่าย และไม่เกิดเหตุการณ์การละเมิดสิทธิบัตรของผู้อื่น

Q5: สิทธิบัตรและอนุสิทธิบัตรแตกต่างกันอย่างไร

ตอบ : สิทธิบัตรและอนุสิทธิบัตรมีความแตกต่าง 5 ประการ

1. สิ่งที่ขอจดทะเบียนได้

สิทธิบัตร : การประดิษฐ์ (ผลิตภัณฑ์ และ/หรือ กรรมวิธี) กับ การ
ออกแบบผลิตภัณฑ์

อนุสิทธิบัตร : การประดิษฐ์อย่างเดียว ไม่คุ้มครองการออกแบบ
ผลิตภัณฑ์

2. คุณสมบัติการประดิษฐ์ที่ขอจดทะเบียนได้

สิทธิบัตร : การประดิษฐ์นั้นต้องมีคุณสมบัติ 3 ประการรวมกัน (คุ้มครอง
การประดิษฐ์ที่ใหม่มีชั้นการประดิษฐ์ที่สูงขึ้น และสามารถประยุกต์ใช้ใน
อุตสาหกรรมได้)

อนุสิทธิบัตร : การประดิษฐ์นั้นต้องมีคุณสมบัติ 2 ประการรวมกัน
(คุ้มครองการประดิษฐ์ที่ใหม่ และสามารถประยุกต์ใช้ในอุตสาหกรรมได้ – ไม่
ต้องมีชั้นการประดิษฐ์ที่สูงขึ้น)

3. ขั้นตอนการรับจดทะเบียน

สิทธิบัตร : เป็นระบบตรวจสอบรายละเอียดการประดิษฐ์ หลังจากยื่นคำ
ขอแล้ว กรมทรัพย์สินทางปัญญาจะตรวจสอบข้อมูลเบื้องต้น ประกาศโฆษณา
เพื่อให้บุคคลที่มีส่วนได้เสียมาโต้แย้งคัดค้านภายในระยะเวลาที่กำหนด จากนั้น
จะตรวจสอบรายละเอียดการประดิษฐ์ตามคุณสมบัติ 3 ประการ (ตรวจสอบทั่วโลก) ก่อนพิจารณา
รับจดทะเบียนและออกสิทธิบัตร

อนุสิทธิบัตร : เป็นระบบรับจดทะเบียน โดยกรมทรัพย์สินทางปัญญาจะ
ตรวจสอบข้อมูลเบื้องต้น ประกาศโฆษณา และรับจดทะเบียนอนุสิทธิบัตร โดย
ไม่มีการตรวจสอบรายละเอียดการประดิษฐ์ทั่วโลก จึงทำให้การจดทะเบียน

อนุสิทธิบัตรเร็วกว่า แต่ผู้ทรงสิทธิ (เจ้าของ) ในอนุสิทธิบัตรจะต้องรับภาระ ความเสี่ยงหากการประดิษฐ์ในอนุสิทธิบัตรนั้นเข้าช้อนกับทรัพย์สินทางปัญญา ของผู้อื่นที่ได้รับจดทะเบียนไปก่อนแล้ว ซึ่งอาจถูกเพิกถอนอนุสิทธิบัตรได้

4. อายุการคุ้มครอง

สิทธิบัตรการประดิษฐ์ : 20 ปี นับ (ย้อนไป) แต่วันแรกที่ยื่นคำขอ สิทธิบัตร หลังจากนั้น จะตกเป็นของสาธารณะ

สิทธิบัตรการออกแบบผลิตภัณฑ์ : 10 ปี นับ (ย้อนไป) แต่วันแรกที่ยื่นคำ ขอสสิทธิบัตร หลังจากนั้น จะตกเป็นของสาธารณะ

อนุสิทธิบัตร : 6 ปี นับ (ย้อนไป) แต่วันแรกที่ยื่นคำขออนุสิทธิบัตร หลังจากนั้น จะตกเป็นของสาธารณะ หรือจะต่ออายุการคุ้มครองก็ได้ 2 ครั้งๆ ละ 2 ปี (รวมเป็น 10 ปี) หลังจากนั้น จะตกเป็นของสาธารณะ

5. ค่าธรรมเนียมรายปี

ทุกขั้นตอนในการขอรับคำขอจดทะเบียนสิทธิบัตร / อนุสิทธิบัตรที่ต้อง ติดต่อกับกรมทรัพย์สินทางปัญญา ตั้งแต่การยื่นคำขอจดทะเบียน การแก้ไขคำ ขอ การประกาศโฆษณา การตรวจสอบรายละเอียดการประดิษฐ์ และการจด ทะเบียน มีค่าธรรมเนียมในอัตราที่เหมือนกัน

ความแตกต่างของสิทธิบัตรและอนุสิทธิบัตร อยู่ที่ค่าธรรมเนียมรายปี ตั้งแต่ปีที่ 5 นับจากปีที่ได้รับจดทะเบียนเป็นต้นไป ผู้ทรงสิทธิ (เจ้าของ) ใน สิทธิบัตรและอนุสิทธิบัตรจะต้องชำระค่าธรรมเนียมรายปีในปีที่ 5 ไปจนถึง สิ้นสุดระยะเวลาการคุ้มครอง โดยเป็นอัตราก้าวหน้าที่จะต้องชำระสูงขึ้นทุกปี เนื่องจากระยะเวลาการคุ้มครองสิทธิบัตรการประดิษฐ์ยาวนานกว่าการคุ้มครอง อนุสิทธิบัตร จึงทำให้ต้องชำระค่าธรรมเนียมรายปีของสิทธิบัตรสูงกว่า อนุสิทธิบัตร ปัจจุบัน ผู้ยื่นคำขอสสิทธิบัตรและอนุสิทธิบัตรจะได้รับลดหย่อน

ค่าธรรมเนียมกึ่งหนึ่ง สำหรับสถาบันการศึกษา สถาบันวิจัย มูลนิธิ ที่ไม่แสวงหากำไร กรมทรัพย์สินทางปัญญาได้มีประกาศให้ยกเว้นค่าธรรมเนียมทุกรายการ

Q6: ควรยื่นคำขอจดทะเบียนเป็นสิทธิบัตรหรืออนุสิทธิบัตร หรือขอยื่นได้ทั้งสองแบบ

ตอบ : ในการประดิษฐ์ 1 รายการ ผู้ยื่นคำขอจะต้องเลือกที่จะยื่นคำขอสิทธิบัตรหรืออนุสิทธิบัตร อย่างไรก็ตามหนึ่งเท่านั้น ไม่สามารถจะยื่นคำขอจดทะเบียนทั้งสิทธิบัตรและอนุสิทธิบัตรในการประดิษฐ์เดียวกันได้ แต่ผู้ยื่นคำขอสามารถขอเปลี่ยนแปลงประเภทของสิทธิได้ ก่อนขั้นตอนการรับจดทะเบียน เช่น เปลี่ยนแปลงประเภทของสิทธิจากสิทธิบัตรเป็นอนุสิทธิบัตรก่อนวันประกาศโฆษณาคำขอรับสิทธิบัตร หรือเปลี่ยนแปลงประเภทของสิทธิจากอนุสิทธิบัตรเป็นสิทธิบัตรการประดิษฐ์ก่อนจดทะเบียนการประดิษฐ์และออกอนุสิทธิบัตรดังกล่าว

สำหรับการพิจารณาว่าจะยื่นคำขอจดทะเบียนเป็นสิทธิบัตร หรืออนุสิทธิบัตรนั้น ขึ้นอยู่กับลักษณะของการประดิษฐ์ ให้พิจารณาจากข้อแตกต่างของสิทธิบัตร / อนุสิทธิบัตร เป็นหลัก (อ่านเพิ่มเติมในคำตอบของ Q5)

Q7: ควรยื่นคำขอจดสิทธิบัตร / อนุสิทธิบัตร เมื่อไร

ตอบ : เนื่องจากระบบสิทธิบัตร / อนุสิทธิบัตร เป็นระบบการยื่นคำขอจดทะเบียน ผู้ที่ยื่นคำขอก่อน จะมีสิทธิก่อน (First to File) ในการประดิษฐ์ที่เหมือนกันของผู้ประดิษฐ์หลายคน ผู้ที่ได้ยื่นคำขอจดสิทธิบัตร / อนุสิทธิบัตรที่กรมทรัพย์สินทางปัญญาและได้เลขคำขอที่ยื่นก่อน ก็จะมีสิทธิในการได้รับจดทะเบียนจดสิทธิบัตร / อนุสิทธิบัตร และทำให้ผู้ประดิษฐ์คนอื่นที่มีการประดิษฐ์เดียวกันไม่สามารถยื่นขอจดสิทธิบัตร / อนุสิทธิบัตรได้

ดังนั้น หากอาจารย์ นักวิจัย นักศึกษา ลูกจ้างโครงการ มีผลงานวิจัยหรือการประดิษฐ์ที่จะขอรับความคุ้มครองสิทธิในสิทธิบัตร / อนุสิทธิบัตร ขอให้ติดต่อศูนย์ส่งเสริมงานวิจัยและทรัพย์สินทางปัญญาเพื่อดำเนินการขอยื่นคำขอจดสิทธิบัตร / อนุสิทธิบัตรโดยเร็ว

(อ่านขั้นตอนการยื่นคำขอสิทธิบัตร / อนุสิทธิบัตร เพิ่มเติมคำตอบของ Q9)

Q8: ถ้ามีงานวิจัยหรือการประดิษฐ์ แล้วประสงค์จะตีพิมพ์ หรือไปเสนอผลงานในที่ประชุมวิชาการ และอยากจะจดสิทธิบัตร / อนุสิทธิบัตร ด้วย ควรทำอย่างไร

ตอบ : ผู้ประดิษฐ์สามารถเผยแพร่ข้อมูลงานวิจัยหรือการประดิษฐ์ และขอจดสิทธิบัตร / อนุสิทธิบัตรได้ แต่ขอให้ยื่นคำขอสิทธิบัตร / อนุสิทธิบัตร ก่อน เมื่อได้เลขคำขอในวันยื่นวันแรกที่กรมทรัพย์สินทางปัญญาแล้ว จึงค่อยนำผลงานไปตีพิมพ์ในวารสารวิชาการ นำเสนอผลงานในงานนิทรรศการ ไปเผยแพร่ในสื่อต่างๆ ทั้งโทรทัศน์ วิทยุ สิ่งพิมพ์ต่างๆ

การที่ไปเผยแพร่ก่อนยื่นคำขอสิทธิบัตร / อนุสิทธิบัตร จะทำให้ขาดคุณสมบัติของ “ความใหม่” เพราะถือว่าได้เปิดเผยหรือไปทำให้ปรากฏต่อสาธารณะแล้ว จึงทำให้จดสิทธิบัตร / อนุสิทธิบัตรไม่ได้

ดังนั้น จึงขอให้ผู้ประดิษฐ์วางแผนในการยื่นคำขอสิทธิบัตร / อนุสิทธิบัตร ก่อนที่จะไปเผยแพร่ผลงานวิชาการ โดยติดต่อศูนย์ส่งเสริมงานวิจัยและทรัพย์สินทางปัญญาล่วงหน้าอย่างน้อย 1 เดือน เพื่อจะได้มีเวลาเตรียมคำขอสำหรับไปยื่นที่กรมทรัพย์สินทางปัญญา ขอให้ได้เลขที่คำขอก่อนแล้วผู้ประดิษฐ์จะนำงานวิจัยหรือการประดิษฐ์นั้นไปตีพิมพ์ ไปเสนอผลงานในที่ประชุมวิชาการ ไปเผยแพร่ในสื่อต่างๆ ได้ โดยอ้างเลขที่คำขอสิทธิบัตร /

อนุสิทธิบัตร ให้ทราบได้ด้วย

Q9: ขั้นตอนการขอจดสิทธิบัตร / อนุสิทธิบัตร ของ สวนสุนันทา เป็นอย่างไร
 ตอบ :อาจารย์ นักวิจัย นักศึกษา ที่ประสงค์จะขอจดสิทธิบัตร / อนุสิทธิบัตรใน
 นามของ สวนสุนันทา ให้ดำเนินการดังนี้

1. ผู้ประดิษฐ์กรอกเอกสารที่จะต้องใช้ประกอบการขอรับความคุ้มครอง
 ในสิทธิบัตร / อนุสิทธิบัตร
2. ผู้ประดิษฐ์เป็นผู้ที่ร่างรายละเอียดการประดิษฐ์
3. ส่งเอกสารตามข้อ 1-2 ให้สถาบันวิจัยและพัฒนา
4. สถาบันฯ และผู้ประดิษฐ์จะแก้ไขเพิ่มเติมปรับปรุงรายละเอียดการ
 ประดิษฐ์ (อาจจะมีการแก้ไขส่งคืนไปมาหลายครั้ง)
5. สถาบันฯ ส่งหนังสือ “สัญญาโอนสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญา” ให้ผู้
 ประดิษฐ์ (ผู้โอน) และอธิการบดี (ผู้รับโอน) ลงนาม
6. สถาบันฯ ในฐานะตัวแทนสิทธิบัตรของ สวนสุนันทา นำคำขอที่
 ปรับแก้ไขเรียบร้อยแล้วพร้อมเอกสารต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง ไปยื่นที่กรมทรัพย์สิน
 ทางปัญญา
7. ขั้นตอนการแก้ไขคำขอ การประกาศโฆษณา การตรวจสอบ
 รายละเอียด และการรับจดทะเบียน ที่กรมทรัพย์สินทางปัญญาส่งมาให้สถาบัน
 ฯ จะแจ้งให้รองอธิการบดีฝ่ายวิจัย ผู้ประดิษฐ์ ทราบ
8. เมื่อได้รับแจ้งว่าได้รับจดทะเบียน สถาบันฯ ไปรับเอกสารสิทธิบัตร /
 อนุสิทธิบัตร และแจ้งรองอธิการบดีฝ่ายวิจัย ผู้ประดิษฐ์ หน่วยงานต้นสังกัดของ
 ผู้ประดิษฐ์ และงานประชาสัมพันธ์ เพื่อทราบ
9. สถาบันฯ เก็บต้นฉบับเอกสารสิทธิบัตร / อนุสิทธิบัตร และจะสำเนาสำเนา

ของเอกสารสิทธิบัตร / อนุสิทธิบัตร ให้กับผู้ประดิษฐ์ และหน่วยงานต้นสังกัด
ของผู้ประดิษฐ์ ได้เก็บไว้เป็นข้อมูล

Q10: ใช้เวลานานเท่าไรจึงจะได้รับจดสิทธิบัตร / อนุสิทธิบัตร

ตอบ : คำขอสิทธิบัตรที่ได้รับจดทะเบียน ใช้เวลาเฉลี่ยประมาณ 2 – 5 ปี

คำขออนุสิทธิบัตรที่ได้รับจดทะเบียน ใช้เวลาเฉลี่ยประมาณ 1-3 ปี

ภาคผนวก

มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์
บันทึกข้อความขออนุมัติเบิกจ่ายเงินรางวัลการจตสิธิบัติร/อนุสิธิบัติร

ส่วนราชการ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์

ที่.....วันที่.....

เรื่อง ขอเบิกเงินรางวัล

เรียน อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์

สิ่งที่ส่งมาด้วย 1. สำเนาแจ้งมติการประชุมคณะกรรมการบริหารกองทุนพัฒนาบุคลากร จำนวน 1 ฉบับ

2. สำเนาบัตรประจำตัวประชาชน จำนวน 1 ฉบับ

ข้าพเจ้า นาย/นาง/นางสาว.....นามสกุล.....

ปัจจุบันดำรงตำแหน่ง ข้าราชการพลเรือน พนง.มหาวิทยาลัยประเภทประจำ

พนง.มหาวิทยาลัยประเภทชั่วคราว พนง.ราชการ สังกัด.....

ขออนุมัติเบิกเงินรางวัลการจตสิธิบัติร/อนุสิธิบัติร

ชื่อผลงาน.....

ข้าพเจ้ามีความประสงค์ขออนุมัติเบิกเงินรางวัลดังกล่าวจากมหาวิทยาลัย
รวมเป็นจำนวนเงิน.....บาท (.....)

โดยเบิกจ่ายจากเงินกองทุนพัฒนาบุคลากร

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุมัติ

ลงชื่อ.....

(.....)

ใบสำคัญรับเงิน

ที่.....
(ส่วนราชการเป็นผู้ให้)

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

ข้าพเจ้า.....อยู่บ้านเลขที่.....ถนน.....
แขวง/ตำบล.....เขต/อำเภอ.....จังหวัด.....
ได้รับเงินจาก มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา (ระบุส่วนราชการ) ดังรายการต่อไปนี้

ลำดับที่	รายการ	จำนวนเงิน	
		บาท	สต.

จำนวนเงิน.....บาท (.....)

ลงชื่อ.....ผู้รับเงิน
(.....)

ลงชื่อ.....ผู้จ่ายเงิน
(.....)